EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 4. 2013
COM(2013) 242 final

2013/0128 (COD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o poskytnutí makrofinančnej pomoci Jordánskemu hášimovskému kráľovstvu

{SWD(2013) 151 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Od začiatku roka 2011 hospodárstvo Jordánska významne ovplyvnili domáce udalosti spojené s Arabskou jarou a neutíchajúcimi regionálnymi nepokojmi najmä v susednom Egypte a Sýrii. Politická transformácia Jordánska mala spolu s oslabeným globálnym prostredím veľmi negatívny vplyv na vonkajšie príjmy a zaťažila verejné financie. Zníženie cestovného ruchu a prílevu priamych zahraničných investícií, vyššie medzinárodné ceny energií a opakované prerušovanie dodávok zemného plynu z Egypta, ktoré Jordánsko prinútili nahradiť dovoz plynu z Egypta drahšími palivami na účely výroby elektrickej energie, oslabili rast a viedli k značnému zhoršeniu platobnej bilancie a fiškálnej pozície. Jordánsko bolo ovplyvnené aj zintenzívnením krízy v Sýrii, a to najmä prostredníctvom prílevu utečencov a jeho fiškálnych dôsledkov. Hoci sa Jordánsku doteraz podarilo udržať makroekonomickú stabilitu aj prostredníctvom značného úsilia o fiškálnu konsolidáciu a finančnej pomoci zahraničných darcov, zásadné potreby v oblasti platobnej bilancie a financovania existujú stále.

Pod tlakom prudkého poklesu medzinárodných rezerv v prvej polovici roku 2012 jordánske orgány dosiahli s MMF dohodu o pohotovostnej pôžičke vo výške 2 miliárd USD (800 % kvóty) na 36 mesiacov, ktorá bola schválená v auguste 2012.

Vzhľadom na zhoršujúcu sa hospodársku situáciu a vyhliadky jordánska vláda v decembri 2012 požiadala EÚ o makrofinančnú pomoc vo výške 200 miliónov EUR. Komisia má v úmysle predložiť Európskemu parlamentu a Rade návrh na poskytnutie makrofinančnej pomoci Jordánskemu hášimovskému kráľovstvu v maximálnej výške 180 miliónov EUR vo forme strednodobej pôžičky. Navrhovaným právnym základom je článok 212 ZFEÚ.

Makrofinančná pomoc EÚ by prispela k pokrytiu zostatkových potrieb Jordánska v oblasti vonkajšieho financovania v rokoch 2013 a 2014 v rámci programu MMF. Makrofinančná pomoc by Jordánsku pomohla riešiť pretrvávajúce hospodárske dôsledky Arabskej jari a vonkajšie otrasy v jeho sektore energetiky. Takisto by pomohla znížiť krátkodobú platobnú bilanciu hospodárstva a zároveň by podporovala programy úprav a reforiem dohodnuté s MMF a so Svetovou bankou, ako aj reformy schválené v rámci operácií EÚ v oblasti rozpočtovej podpory [vrátane operácie s názvom Dohoda o dobrej správe vecí verejných a rozvoji vo výške 40 miliónov EUR financovanej z programu *Podpora partnerstva, reforiem a inkluzívneho rastu* (SPRING)].

Navrhovanou pomocou by sa podporili politické opatrenia na zlepšenie hospodárenia s verejnými financiami a daňová reforma pri súčasnom posilnení sociálnej záchrannej siete (a to aj prostredníctvom lepšieho zamerania systému hotovostných transferov zavedeného v novembri minulého roka na kompenzáciu domácností za reformu systému subvencií v sektore energetiky), opatrenia na zlepšenie regulačného rámca a prostredia pre investície a reformy na zníženie nezamestnanosti a podporu účasti na trhu práce, najmä medzi ženami.

Navrhovaná makrofinančná pomoc je v súlade s politickými a finančnými záväzkami EÚ voči jordánskym orgánom prijatými na zasadnutí osobitnej skupiny EÚ-Jordánsko vo februári 2012. Táto pomoc je takisto v súlade s cieľmi nového partnerstva pre región južného Stredozemia navrhnutého na samite G8 v Deauville, ako aj so smerovaním novej európskej

susedskej politiky. Zároveň by pre ostatné krajiny v regióne vysielala signál, že EÚ je v čase hospodárskych ťažkostí pripravená podporovať krajiny ako Jordánsko, ktoré sa vydajú na cestu politických reforiem.

Komisia v tejto súvislosti zastáva názor, že základné politické a hospodárske predpoklady na poskytnutie makrofinančnej pomoci v navrhovanej výške a forme sú splnené.

- **Všeobecný kontext**

Jordánsko od roku 2011 čelí zhoršujúcim sa hospodárskym podmienkam v dôsledku regionálnych a politických nepokojov spojených s Arabskou jarou a oslabeného regionálneho a globálneho hospodárskeho prostredia. Tieto okolnosti mali negatívny vplyv na dva hlavné vonkajšie faktory stimulujúce hospodársky rast – konkrétne príjmy z cestovného ruchu a priame zahraničné investície. Okrem toho časté prerušovanie dodávok zemného plynu z Egypta prinútilo vládu nahradiť dovoz plynu drahším dovozom ropy, čím došlo k značnému zvýšeniu nákladov na dovoz[1]. Tieto nepriaznivé vonkajšie otrasy prispeli k vzniku veľkých fiškálnych a vonkajších nerovnováh.

V tejto súvislosti a v nadväznosti na obdobie výrazného hospodárskeho rastu v priemernej výške 6,5 % v rokoch 2000 až 2009, ktorý sčasti odzrkadľoval priaznivé vonkajšie prostredie, bol v roku 2011 zaznamenaný prudký pokles rastu HDP na 2,6 %. V prvej polovici roka 2012 došlo k miernemu zvýšeniu rastu HDP na 2,9 % v dôsledku oživenia príjmov z cestovného ruchu, a to aj napriek slabej výkonnosti sektora ťažby a výstavby. Predpokladá sa, že rast HDP v roku 2013 podporia zvýšené priame zahraničné investície do sektora energetiky a bankového sektora, no tento rast bude stále pomerne nízky (približne 3 %).

Inflácia spotrebiteľských cien sa počas roku 2012 mierne zvýšila a dosiahla priemernú výšku 4,8 % (v porovnaní so 4,5 % v roku 2011), keďže sa vplyv zvýšenia domácich taríf za palivá a elektrickú energiu čiastočne vykompenzoval slabším domácim dopytom. V roku 2013 sa očakáva ďalší nárast inflácie v priemere na 6,1 %, čiastočne v dôsledku plánovaných úprav cien v sektore energetiky. Od polovice roku 2011 sa sprísnila menová politika s cieľom zachovať príťažlivosť aktív denominovaných v jordánskych dinároch. Súčasná politika fixného výmenného kurzu (fixovaného na USD) pomohla dosiahnuť lepšie predpoklady v oblasti inflácie.

V dôsledku uvedených otrasov došlo od začiatku roka 2011 k značnému zhoršeniu vonkajšej pozície. Deficit bežného účtu (vrátane grantov) dosiahol v roku 2011 12 % HDP (19 % HDP bez grantov), v porovnaní so 7,1 % HDP v roku 2010 (11,3 % HDP bez grantov), čiastočne z dôvodu zvýšenia nákladov na dovoz o 16,6 %. Do konca roka 2012 sa ďalej zvýšil na 17 % HDP (20,6 % HDP bez grantov), a to aj napriek nárastu príjmov z cestovného ruchu o 15,3 % (ktorý sa prevažne pripísal prílevu turistov z arabských krajín) a remitencií o 3,5 %. Prognózou však je, že deficit bežného účtu bez grantov sa v roku 2013 zníži na 12,1 % vzhľadom na silnejší rast vývozu a postupný návrat k bežným úrovniam dodávok plynu z Egypta. Ďalšie zhoršenie vonkajšej pozície spôsobil nedostatok priamych zahraničných investícií v rokoch 2011 – 2012. Potreby financovania na roky 2011 – 2012 boli uspokojené

[1] Hoci sa v polovici januára dodávky plynu z Egypta do Jordánska vrátili dočasne na bežnú úroveň takmer po dvoch rokoch obmedzených dodávok (240 miliónov kubických stôp za deň v porovnaní s priemerom 40 miliónov kubických stôp po väčšinu roka 2012), nedávno opäť poklesli na jednu tretinu svojej bežnej úrovne, čím vyvolali nové obavy o bezpečnosť primárneho energetického zdroja krajiny. Pri opätovnom prerokovaní zmluvy o dodávkach plynu s Egyptom sa navyše jeho cena zvýšila približne trojnásobne.

prevažne prostredníctvom zahraničnej pomoci poskytnutej najmä krajinami Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive a bretton-woodskými inštitúciami a mobilizácie medzinárodných rezerv, ktorých objem klesol v roku 2011 o 14 % (na 10,7 miliardy USD) a ešte výraznejšie počas roku 2012 a do konca uvedeného roka dosiahol 5,2 miliardy USD (táto hodnota zodpovedá dovozu počas niečo vyše troch mesiacov).

Verejné financie boli pod tlakom v dôsledku balíkov sociálnych výdavkov prijatých v roku 2011, rozpočtového vplyvu zvýšenia cien za dovoz energie a hospodárskeho poklesu. Deficit rozpočtu bez grantov sa zvýšil zo 7,7 % HDP v roku 2010 na 11,7 % v roku 2011, zatiaľ čo verejný dlh vzrástol do konca roka 2011 na 70,7 % HDP (zo 67,1 % HDP na konci roka 2010). Hoci bola v rozpočte na rok 2012 prijatom vo februári naplánovaná veľká fiškálna úprava v porovnaní s rokom 2011, do polovice roka bolo jasné, že ju nebude možné uskutočniť vzhľadom na oveľa vyššie subvencie na palivá, než sa predpokladalo, vyššie mzdové náklady v dôsledku reformy verejnej služby, vyššie výdavky na dôchodky a zdravotníctvo, ako aj výdavky na ubytovanie a lekársku pomoc pre sýrskych utečencov[2]. V záujme zmiernenia udržateľnosti dlhu a prípadného nedostatku vonkajších tokov sa vláda v máji 2012 rozhodla prijať dodatočné fiškálne opatrenia vo výške 3,4 % HDP. Cieľom bolo znížiť celkový deficit v roku 2012 približne o 1,5 percentuálneho bodu HDP (na 10,7 % HDP bez grantov).

Na strane výdavkov opatrenia fiškálnej konsolidácie (vo výške 2,9 % HDP) zahŕňali: zrušenie subvencií na benzín s oktánovým číslom 95, palivo pre tryskové motory a ťažký palivový olej, 13 % zníženie subvencií na benzín s oktánovým číslom 90, 6 % zvýšenie ceny nafty, ako aj zníženie kapitálových výdavkov a bežných výdavkov. Na strane príjmov konsolidačné úsilie dosiahlo 0,4 % HDP a okrem iného zahŕňalo zavedenie dane z predaja mobilných telefónov a klimatizácie, zvýšenie dane na vozidlá, na letenky a alkoholické a tabakové výrobky a zrušenie oslobodenia od daní v určitých prípadoch.

Začiatkom septembra 2012 vláda prijala rozhodnutie zaviesť 6 % daň z nafty a zrušiť subvencie na benzín s oktánovým číslom 90. Toto rozhodnutie, ktoré je štrukturálnou referenčnou hodnotou v rámci programu MMF, však jordánsky kráľ spočiatku pozastavil. Liberalizácia cien benzínu s oktánovým číslom 90 sa napokon uskutočnila v polovici novembra (spolu so zrušením subvencií na naftu, kerozín a s úpravou cien plynu pre domácnosti) v plnom súlade so štrukturálnou referenčnou hodnotou pre úpravu cien stanovenou v programe MMF. Hoci tieto opatrenia viedli v polovici novembra k vážnym spoločenským protestom, vláda úpravy cien palív nezmenila.

Ako sa zdôraznilo na spoločnom dialógu o hospodárskych reformách, ktorý viedla Komisia s jordánskymi orgánmi v októbri minulého roku, Jordánsko dosiahlo významný pokrok v niekoľkých kľúčových reformných oblastiach. To zahŕňa úpravu cien v sektore energetiky, plány na diverzifikáciu dodávok energie, opatrenia na zvýšenie účasti žien na trhu práce, schémy na podporu prístupu MSP k financovaniu a predloženie legislatívnych návrhov, ktoré sa týkajú zdaňovania príjmu, verejno-súkromných partnerstiev a reformy sociálneho zabezpečenia, parlamentu. Stále je však potrebné riešiť výzvy, ktoré so sebou prinášajú zásadné štrukturálne reformy. Okrem toho mnohé legislatívne návrhy uviazli v parlamente na

[2] Prebiehajúca kríza so sýrskymi utečencami má pre Jordánsko závažné dôsledky. Jordánsko je pre najväčší prílev sýrskych utečencov (približne 180 000 do januára 2013) a s najrýchlejšie rastúcim utečeneckým táborom (asi 1 000 Sýrčanov, ktorí každý deň prekročia hranica Jordánska) najviac postihnutou krajinou v regióne v čase, keď hospodárstvo už zápasí s veľkým nedostatkom vody a elektrickej energie. Od vypuknutia konfliktu v Sýrii rozpočtové náklady na prijímanie utečencov presiahli podľa odhadov 600 miliónov EUR (približne 3 % HDP kráľovstva).

mŕtvom bode a rozpustenie parlamentu a organizácia parlamentných volieb na konci januára v roku 2013 ešte viac oddialili ich prijatie.

Ako bolo uvedené, Rada MMF 3. augusta 2012 schválila pre Jordánsko dohodu o pohotovostnej pôžičke vo výške 2 miliárd USD (800 % kvóty) na 36 mesiacov. Uskutočňovanie programu je intenzívne najmä v jeho počiatočných fázach, keď sa v prvých dvoch splátkach (druhá splátka sa má vyplatiť po dokončení prvého preskúmania programu) vyplatí 300 % kvóty (z celkového objemu 800 %). V programe je naplánovaný balík opatrení zameraných na posilnenie rastu pri súčasnom znižovaní zraniteľnosti voči vonkajším otrasom, a to najmä reformou systému subvencií v sektore energetiky, zabezpečením opätovného pokrytia nákladov jordánskych elektrární (NEPCO) a podporou diverzifikácie dodávok energie. V programe sa ďalej počíta s konsolidáciou fiškálneho sektora prostredníctvom účinnej racionalizácie daňového systému, zlepšenej daňovej správy a škrtov vo výdavkoch. Na rok 2013 sú naplánované významné opatrenia ďalšej fiškálnej úpravy vrátane zvýšenia cien nafty a kerozínu, obmedzenia oslobodenia od daní a prípadne zvýšenia spotrebných daní. Cieľom je znížiť fiškálny deficit bez grantov na 9,3 % HDP na uvedený rok (5,5 % vrátane grantov).

Na základe najnovších dostupných prognóz MMF sa odhaduje, že medzera vo vonkajšom financovaní na obdobie trvania programu MMF (roky 2013 – 2015) dosahuje 5,9 miliardy USD, pričom v zásade odzrkadľuje značný (hoci postupom času klesajúci) deficit bežného účtu a potrebu reštrukturalizovať oficiálne devízové rezervy. Vzhľadom na to, že rezervy na konci roka už dosahovali kriticky nízku úroveň (len tesne nad minimálnou referenčnou hodnotou dovozu počas troch mesiacov) a že platobná bilancia Jordánska zostala veľmi zraniteľná voči vonkajším otrasom, a to najmä voči ďalšiemu prerušeniu dodávok plynu z Egypta a voči politickému vývoju v regióne, je cieľom programu MMF doplniť oficiálne rezervy. Bez zohľadnenia platieb v rámci dohody o pohotovostnej pôžičke a v rámci pôžičky Svetovej banky v oblasti politiky rozvoja čelí Jordánsko v nasledujúcich troch rokoch zostatkovej medzere vo vonkajšom financovaní vo výške 4,1 miliardy USD, ktorú musia pokryť iní darcovia (krajiny Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive, USA, EÚ, Francúzsko a Japonsko). Navrhovaná makrofinančná pomoc EÚ by zodpovedala približne 4,4 % zostatkovej medzery vo vonkajšom financovaní.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Žiadne

- **Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie**

EÚ mala už dlhšie záujem o nadviazanie vzťahov s Jordánskom, pričom uznáva jeho stabilizačnú úlohu v regióne, ako aj jeho vzájomné hospodárske a finančné väzby. Rámec pre zmluvné vzťahy medzi EÚ a Jordánskom predstavuje dohoda o pridružení z mája 2002, ktorou sa medzi týmito dvomi stranami liberalizuje obchod a ktorá predpokladá posilnenie bilaterálneho politického dialógu a hospodárskej spolupráce. Bilaterálne vzťahy sa ďalej posilnili v rámci európskej susedskej politiky (ESP), a to aj prijatím päťročného akčného plánu ESP v roku 2005, ktorý bol nahradený novým päťročným akčným plánom v roku 2010, v ktorom sa identifikujú kľúčové reformné opatrenia v politickej aj hospodárskej oblasti a podporuje zbližovanie Jordánska s EÚ v oblasti regulácie. Jordánsko je navyše prvou partnerskou krajinou zo Stredozemia, s ktorou EÚ ukončila technické rokovania, ktorých výsledkom bol „posilnený štatút“. Jordánsko je takisto členom Únie pre Stredozemie. Dôležité sú aj hospodárske väzby s EÚ. V roku 2011 bola EÚ na prvom mieste ako zdroj

dovozu do Jordánska (20,1 %), hoci ako cieľ vývozu z Jordánska bola až na siedmom mieste. Ako bolo uvedené, EÚ ponúkla Jordánsku možnosť rokovať o prehĺbenej a komplexnej dohode o voľnom obchode s cieľom zvýšiť mieru integrácie Jordánska do jednotného trhu EÚ.

Možno zhrnúť, že hoci úsilie Jordánska o plnú demokraciu nie je bezproblémové a že pretrváva značná neistota, krajina prijala významné kroky smerom k politickej a hospodárskej reforme a medzi EÚ a Jordánskom existuje aj silný rámec bilaterálnych vzťahov.

Od začiatku Arabskej jari EÚ pri viacerých príležitostiach vyhlásila, že je odhodlaná podporovať Jordánsko v jeho procese hospodárskych a politických reforiem. Odhodlanie EÚ podporovať hospodárske a politické reformy v Jordánsku bolo v skutočnosti hlavným odkazom prvého zasadnutia osobitnej skupiny EÚ-Jordánsko v Ammáne vo februári 2012.

Návrh makrofinančnej pomoci je v súlade s odhodlaním EÚ podporovať hospodársku a politickú transformáciu Jordánska. Zároveň je v súlade s usmerneniami pre makrofinančnú pomoc stanovenými v záveroch Rady z roku 2002 o makrofinančnej pomoci a sprievodnom liste predsedu Rady predsedovi Komisie. Ako sa podrobnejšie vysvetľuje v pracovnom dokumente útvarov Komisie pripojenom k návrhu Komisie, návrh je v súlade najmä s týmito zásadami: výnimočný charakter, politické predpoklady, komplementárnosť, podmienenosť a finančná disciplína.

Komisia bude počas operácie v rámci makrofinančnej pomoci naďalej monitorovať a posudzovať plnenie týchto kritérií vrátane posudzovania politických predpokladov v úzkej spolupráci s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Makrofinančná pomoc sa poskytuje ako neoddeliteľná súčasť medzinárodnej podpory na program Jordánska v oblasti stabilizácie a oživenia hospodárstva. Pri príprave tohto návrhu makrofinančnej pomoci útvary Komisie uskutočnili konzultácie s Medzinárodným menovým fondom a so Svetovou bankou, ktoré už zaviedli rozsiahle programy financovania. Komisia pred predložením svojho návrhu makrofinančnej pomoci uskutočnila konzultácie s členskými štátmi EÚ v rámci Hospodárskeho a finančného výboru. Komisia bola v pravidelnom kontakte aj s jordánskymi orgánmi.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Operačné posúdenie na overenie kvality a spoľahlivosti verejných finančných tokov a administratívnych postupov Jordánska vykoná Komisia s pomocou externých expertov.

- **Posúdenie vplyvu**

Makrofinančná pomoc a s ňou súvisiaci program ekonomických úprav a reforiem pomôžu zmierniť krátkodobé potreby Jordánska v oblasti financovania a zároveň podporia politické opatrenia zamerané na posilnenie strednodobej platobnej bilancie a fiškálnej udržateľnosti a zvýšia udržateľný rast v zmysle dohody s MMF. Pomôžu zlepšiť najmä efektívnosť a transparentnosť hospodárenia s verejnými financiami, podporia fiškálne reformy na

zvýšenie výberu daní a zlepšia progresivitu daňového systému, podporia existujúce úsilie o posilnenie sociálnej záchrannej siete a reformy na trhu práce (s cieľom znížiť nezamestnanosť a zvýšiť účasť na trhu práce, najmä medzi ženami) a uľahčia prijímanie opatrení na zlepšenie regulačného rámca pre obchod a investície.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaného opatrenia**

Európska únia poskytne Jordánsku makrofinančnú pomoc v celkovej maximálnej výške 180 miliónov EUR vo forme strednodobej pôžičky. Táto pomoc prispeje k pokrytiu zostatkových potrieb Jordánska v oblasti vonkajšieho financovania v rokoch 2013 a 2014, ktoré Komisia identifikovala na základe odhadov MMF.

Pomoc sa má vyplatiť vo forme pôžičky v dvoch splátkach a vzhľadom na naliehavosť potrieb financovania má do určitej miery umožniť prednostné uskutočňovanie. Očakáva sa, že prvá splátka sa vyplatí v druhej polovici roka 2013. Druhá splátka, podmienená niekoľkými politickými opatreniami, by sa mohla vyplatiť v prvej polovici roka 2014. Pomoc bude riadiť Komisia. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú osobitné ustanovenia týkajúce sa predchádzania podvodom a iným nezrovnalostiam.

Ako je obvyklé v prípade nástroja makrofinančnej pomoci, podmienkou vyplatenia by bolo úspešné preskúmanie programu v rámci finančnej dohody MMF (dohody o pohotovostnej pôžičke). Komisia a jordánske orgány by sa navyše dohodli na osobitných štrukturálnych reformných opatreniach v memorande o porozumení. Komisia sa zameria na štrukturálne reformy, ktorých účelom je zlepšenie celkového makroekonomického riadenia a podmienok udržateľného rastu (napríklad zameranie sa na transparentnosť a efektívnosť hospodárenia s verejnými financiami, fiškálne reformy, reformy na posilnenie sociálnej záchrannej siete, reformy na trhu práce a reformy na zlepšenie regulačného rámca pre obchod a investície).

Rozhodnutie vyplatiť celú makrofinančnú pomoc vo forme pôžičiek je odôvodnené úrovňou rozvoja v Jordánsku (meranou podľa príjmu na osobu) a dlhovými ukazovateľmi. Je takisto v súlade s režimom, do ktorého Jordánsko zaraďuje Svetová banka a MMF. Jordánsko nie je oprávnené na zvýhodnené financovanie zo strany Medzinárodného združenia pre rozvoj (IDA) ani z trustového fondu MMF na znižovanie chudoby a posilňovanie rastu.

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 212 ZFEÚ.

- **Zásada subsidiarity**

Návrh patrí do spoločnej právomoci EÚ. Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pokiaľ ciele obnovy krátkodobej makroekonomickej stability v Jordánsku nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, a preto ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Európskej únie. Hlavnými dôvodmi sú rozpočtové obmedzenia na vnútroštátnej úrovni a potreba výraznej koordinácie darcov s cieľom maximalizovať rozsah a účinnosť pomoci.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Obmedzuje sa na minimum požadované v záujme dosiahnutia cieľov krátkodobej makroekonomickej stability a neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

Ako Komisia identifikovala na základe odhadov MMF v kontexte dohody o pohotovostnej pôžičke, výška pomoci zodpovedá 4,4 % zostatkovej medzery vo financovaní na obdobie rokov 2013 – 2015. To je v súlade so štandardnými pravidlami rozdelenia zaťaženia pri operáciách v rámci makrofinančnej pomoci. Vzhľadom na pomoc prisľúbenú Jordánsku od iných bilaterálnych a multilaterálnych darcov a veriteľov sa to pre EÚ považuje za primeranú úroveň rozdelenia zaťaženia.

- **Výber nástrojov**

Iné nástroje by neboli vhodné, keďže bez rámcového nariadenia o makrofinančnej pomoci sú *ad hoc* rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady podľa článku 212 ZFEÚ jediným dostupným právnym nástrojom na túto pomoc.

Projektové financovanie ani technická pomoc by neboli vhodnými ani dostatočnými nástrojmi na riešenie týchto makroekonomických cieľov. Kľúčovou pridanou hodnotou makrofinančnej pomoci v porovnaní s inými nástrojmi EÚ by bolo zmiernenie vonkajšieho finančného obmedzenia a pomoc pri vytváraní stabilného makroekonomického rámca, a to aj prostredníctvom podpory udržateľnej platobnej bilancie a rozpočtovej situácie a vhodného rámca pre štrukturálne reformy. Vďaka pomoci pri zavádzaní vhodného celkového rámca makroekonomických a štrukturálnych politík môže makrofinančná pomoc zvýšiť účinnosť opatrení financovaných v Jordánsku v rámci iných, užšie zameraných finančných nástrojov EÚ.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Plánovaná pomoc by sa poskytla vo forme pôžičky a mala by sa financovať prostredníctvom operácie v oblasti prijímania pôžičiek, ktorú Komisia uskutoční v mene EÚ. Rozpočtové náklady na pomoc budú zodpovedať financovaniu súm vyplatených v rámci garančného fondu pri sadzbe 9 % na poskytovanie zahraničných pôžičiek EÚ z rozpočtového riadku 01 04 01 14 („Financovanie garančného fondu“). Za predpokladu, že sa prvá časť pôžičky vo výške 100 miliónov EUR vyplatí v roku 2013 a druhá časť pôžičky vo výške 80 miliónov EUR v roku 2014, a podľa pravidiel týkajúcich sa mechanizmu garančného fondu sa financovanie uskutoční v rámci rozpočtov na roky 2015 – 2016.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

- **Doložka o preskúmaní/revízii/ukončení platnosti**

Návrh obsahuje doložku o ukončení platnosti. Navrhovaná makrofinančná pomoc by bola k dispozícii na obdobie dvoch rokov od prvého dňa po nadobudnutí platnosti memoranda o porozumení.

2013/0128 (COD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o poskytnutí makrofinančnej pomoci Jordánskemu hášimovskému kráľovstvu

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212,

so zreteľom na návrh Európskej komisie[3],

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom[4],

keďže:

(1) Vzťahy medzi Európskou úniou (ďalej len „Únia“) a Jordánskym hášimovským kráľovstvom (ďalej len „Jordánsko“) sa rozvíjajú v rámci európskej susedskej politiky (ďalej len „ESP“). Dohoda o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Jordánskom na strane druhej nadobudla platnosť v máji 2002. Bilaterálny politický dialóg a ekonomická spolupráca sa ďalej rozvíjali v rámci akčných plánov ESP, z ktorých najnovší sa vzťahuje na obdobie rokov 2010 – 2015. V roku 2010 priznala Únia Jordánsku partnerstvo s „posilneným štatútom“, ktoré znamená rozšírenie oblastí spolupráce medzi obomi stranami.

(2) Hospodárstvo Jordánska významne ovplyvnili domáce udalosti spojené s dianím v krajinách južného Stredozemia od konca roku 2010, známym ako „Arabská jar“, a neutíchajúcimi regionálnymi nepokojmi najmä v susednom Egypte a Sýrii. Opakované prerušovanie dodávok zemného plynu z Egypta, ktoré Jordánsko prinútilo nahradiť dovoz plynu z Egypta drahšími palivami na účely výroby elektrickej energie, a veľký prílev utečencov zo Sýrie mali spolu s oslabeným globálnym prostredím za následok značné vonkajšie a rozpočtové finančné medzery.

(3) Od začiatku Arabskej jari Únia pri viacerých príležitostiach vyhlásila, že je odhodlaná podporovať Jordánsko v jeho procese hospodárskych a politických reforiem. Toto odhodlanie bolo potvrdené v záveroch 10. zasadnutia Asociačnej rady medzi Úniou a Jordánskom v decembri 2012.

---

[3] Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

[4] Stanovisko Európskeho parlamentu z … 2012 a rozhodnutie Rady z … 2012.

(4) Jordánsko začalo uskutočňovať celý rad politických reforiem, ktorých výsledkom bolo najmä prijatie viac než 40 ústavných zmien jordánskym parlamentom v septembri 2011. Ide o významný krok smerom k plnohodnotnému demokratickému systému. Politická a hospodárska podpora procesu reforiem v Jordánsku zo strany Únie je v súlade s politikou Únie voči regiónu južného Stredozemia, ako sa stanovuje v rámci ESP.

(5) Jordánske orgány a Medzinárodný menový fond (MMF) schválili v auguste 2012 trojročnú dohodu o pohotovostnej pôžičke vo výške 1 364 miliónov ZPČ na podporu jordánskeho programu ekonomických úprav a reforiem.

(6) Únia v rámci svojho programu bežnej spolupráce poskytla 293 miliónov EUR v grantoch na obdobie rokov 2011 – 2013 na podporu jordánskeho programu politických a hospodárskych reforiem. Jordánsku bolo v roku 2012 navyše pridelených 70 miliónov EUR v rámci programu „Podpora partnerstva, reforiem a inkluzívneho rastu“ (SPRING) a 10 miliónov EUR humanitárnej pomoci Únie na podporu sýrskych utečencov.

(7) Vzhľadom na zhoršujúcu sa hospodársku situáciu a vyhliadky Jordánsko v decembri 2012 požiadalo Úniu o makrofinančnú pomoc.

(8) Keďže po zohľadnení makroekonomickej pomoci od MMF a Svetovej banky ešte existuje zostatková medzera vo financovaní platobnej bilancie Jordánska a vzhľadom na zraniteľnosť jeho vonkajšej finančnej pozície voči vonkajším otrasom, ktorá si vyžaduje udržiavanie vhodnej úrovne devízových rezerv, sa makrofinančná pomoc za týchto výnimočných okolností považuje za primeranú reakciu na žiadosť Jordánska. Prostredníctvom makrofinančnej pomoci Únie Jordánsku (ďalej len „makrofinančná pomoc Únie“), ktorá dopĺňa zdroje dostupné v rámci finančnej dohody MMF, by sa podporil program Jordánska zameraný na stabilizáciu hospodárstva a štrukturálne reformy.

(9) Makrofinančná pomoc Únie by nemala iba dopĺňať programy a zdroje z MMF a Svetovej banky, ale aj zaistiť pridanú hodnotu zapojenia Únie. Komisia by mala zabezpečiť, aby bola makrofinančná pomoc Únie právne a vecne zosúladená s opatreniami prijatými v rôznych oblastiach vonkajšej činnosti a ostatnými súvisiacimi politikami Únie.

(10) Špecifickými cieľmi makrofinančnej pomoci Únie by malo byť posilnenie efektívnosti, transparentnosti a zodpovednosti systémov hospodárenia s verejnými financiami v Jordánsku a presadzovanie štrukturálnych reforiem zameraných na podporu udržateľného a inkluzívneho rastu, vytvárania pracovných miest a fiškálnej konsolidácie. Komisia by mala tieto ciele pravidelne monitorovať.

(11) Do podmienok, ktoré sú základom poskytovania makrofinančnej pomoci Únie, by sa mali premietať kľúčové zásady a ciele politiky Únie voči Jordánsku.

(12) S cieľom zaistiť efektívnu ochranu finančných záujmov Únie súvisiacich s touto makrofinančnou pomocou je potrebné, aby Jordánsko prijalo primerané opatrenia v oblasti predchádzania podvodom, korupcii a iným nezrovnalostiam súvisiacim s touto pomocou a boja proti nim. Takisto je potrebné stanoviť vykonávanie primeraných kontrol Komisiou a primeraných auditov Európskym dvorom audítorov.

(13) Vyplatením makrofinančnej pomoci Únie by nemali byť dotknuté právomoci rozpočtového orgánu.

(14) Pomoc by mala riadiť Komisia. S cieľom zaručiť, aby Európsky parlament a Hospodársky a finančný výbor mohli sledovať vykonávanie tohto rozhodnutia, by ich Komisia mala pravidelne informovať o napredovaní poskytovania pomoci a predkladať im príslušné dokumenty.

(15) V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania tohto rozhodnutia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie[5]. Značná výška pomoci, a teda jej potenciálne významný vplyv opodstatňuje použitie postupu preskúmania v súlade s článkom 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 182/2011,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Únia v záujme podpory stabilizácie hospodárstva a reforiem v Jordánsku poskytuje Jordánsku makrofinančnú pomoc v maximálnej výške 180 miliónov EUR. Pomoc slúži sčasti na pokrytie potrieb Jordánska v súvislosti s platobnou bilanciou, ako sa uvádza v aktuálnom programe MMF.

2. Jordánsku sa vo forme pôžičiek poskytuje celá výška makrofinančnej pomoci. Komisia je v mene Únie splnomocnená požičať si potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií, aby ich mohla následne požičať Jordánsku. Pôžičky majú maximálnu splatnosť 15 rokov.

3. Vyplatenie makrofinančnej pomoci Únie riadi Komisia spôsobom, ktorý je v súlade s dohodami alebo dohovormi dosiahnutými medzi MMF a Jordánskom a s kľúčovými zásadami a cieľmi hospodárskych reforiem stanovenými v dohode o pridružení medzi EÚ a Jordánskom a v akčnom pláne medzi EÚ a Jordánskom na roky 2010 – 2015 schválenom v rámci európskej susedskej politiky. Komisia pravidelne informuje Európsky parlament a Hospodársky a finančný výbor o vývoji v oblasti riadenia makrofinančnej pomoci Únie a poskytuje im príslušné dokumenty.

4. Makrofinančná pomoc Únie je dostupná na obdobie dvoch rokov od prvého dňa po nadobudnutí platnosti memoranda o porozumení uvedeného v článku 2 ods. 1.

Článok 2

1. Komisia je konajúc v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 6 ods. 2 splnomocnená dohodnúť sa s orgánmi Jordánska na podmienkach týkajúcich sa hospodárskej politiky a na finančných podmienkach spojených s makrofinančnou pomocou Únie, ktoré sa majú stanoviť v memorande o porozumení zahŕňajúcom

[5] Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

časový rámec ich plnenia (ďalej len „memorandum o porozumení“). Podmienky týkajúce sa hospodárskej politiky a finančné podmienky musia byť v súlade s dohodami alebo dohovormi uvedenými v článku 1 ods. 3. Tieto podmienky sú zamerané najmä na posilnenie efektívnosti, transparentnosti a zodpovednosti systémov hospodárenia s verejnými financiami v Jordánsku, a to aj pri využívaní makrofinančnej pomoci Únie. Pokrok pri dosahovaní týchto cieľov Komisia pravidelne monitoruje.

2. Podrobné finančné podmienky pomoci sa stanovujú v dohode o pôžičke, na ktorej sa má dohodnúť Komisia a orgány Jordánska.

3. Počas realizácie makrofinančnej pomoci Únie Komisia monitoruje spoľahlivosť jordánskych finančných opatrení, administratívne postupy, mechanizmy vnútornej a vonkajšej kontroly, ktoré sa týkajú pomoci, ako aj dodržiavanie dohodnutého časového rámca.

4. Komisia v pravidelných intervaloch overuje, či je hospodárska politika Jordánska v súlade s cieľmi makrofinančnej pomoci Únie a či sa uspokojivo plnia dohodnuté podmienky týkajúce sa hospodárskej politiky. Komisia pri tejto činnosti úzko spolupracuje s MMF a so Svetovou bankou a v prípade, že sa to požaduje, s Hospodárskym a finančným výborom.

Článok 3

1. Za predpokladu splnenia podmienok uvedených v odseku 2 poskytne Komisia Jordánsku finančnú pomoc Únie vo forme pôžičky v dvoch splátkach. Výška každej splátky sa stanoví v memorande o porozumení.

2. Komisia rozhodne o vyplatení splátok za predpokladu uspokojivého vykonávania programu MMF a plnenia podmienok týkajúcich sa hospodárskej politiky a finančných podmienok dohodnutých v memorande o porozumení. Druhá splátka sa nesmie vyplatiť skôr než tri mesiace po vyplatení prvej splátky.

3. Finančné prostriedky Únie sa vyplatia Centrálnej banke Jordánska. V súlade s ustanoveniami, ktoré sa majú dohodnúť v memorande o porozumení, vrátane potvrdenia zostatkových potrieb financovania rozpočtu sa finančné prostriedky Únie môžu vyplatiť jordánskemu Ministerstvu financií ako konečnému príjemcovi.

Článok 4

1. Operácie prijímania a poskytovania pôžičiek súvisiace s makrofinančnou pomocou Únie sa vykonávajú v eurách s použitím rovnakého dátumu valuty a nesmú vystaviť Úniu žiadnemu riziku týkajúcemu sa zmeny splatnosti, riziku výmenného kurzu alebo úrokovej sadzby ani inému obchodnému riziku.

2. Ak o to Jordánsko požiada, Komisia vykoná potrebné kroky s cieľom zaistiť, aby sa do podmienok pôžičky zahrnula doložka o predčasnom splatení pôžičky. Doložke o predčasnom splatení pôžičky musí zodpovedať príslušná doložka v podmienkach operácií Komisie v oblasti prijímania pôžičiek.

3. Ak o to Jordánsko požiada a ak okolnosti umožnia zlepšenie úrokovej sadzby pôžičky, Komisia môže úplne alebo čiastočne refinancovať svoju pôvodnú pôžičku

alebo reštrukturalizovať príslušné finančné podmienky. Operácie refinancovania alebo reštrukturalizácie sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v odseku 1 a nesmú viesť k predĺženiu priemernej splatnosti dotknutej pôžičky ani k zvýšeniu sumy kapitálu nesplateného k dátumu refinancovania alebo reštrukturalizácie.

4. Všetky náklady, ktoré vzniknú Únii v súvislosti s operáciami prijímania a poskytovania pôžičiek na základe tohto rozhodnutia, znáša Jordánsko.

5. O vývoji operácií uvedených v odsekoch 2 a 3 Komisia informuje Európsky parlament a Hospodársky a finančný výbor.

Článok 5

1. Makrofinančná pomoc Únie sa realizuje v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002[6] a s pravidlami jeho uplatňovania[7].

2. V memorande o porozumení a v dohode o pôžičke, ktoré sa majú dohodnúť s orgánmi Jordánska, sa stanovujú primerané opatrenia v oblasti predchádzania podvodom, korupcii a iným nezrovnalostiam súvisiacim s touto pomocou a boja proti nim. Na zabezpečenie väčšej transparentnosti pri hospodárení s finančnými prostriedkami a ich vyplácaní sa v memorande o porozumení a v dohode o pôžičke stanovujú aj kontroly vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, ktoré má vykonávať Komisia vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom. Okrem toho sa v uvedených dokumentoch stanovujú aj audity a v prípade potreby aj audity na mieste vykonávané Dvorom audítorov.

Článok 6

1. Komisii pomáha výbor. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 7

1. Komisia každý rok do 30. júna predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia v predchádzajúcom roku vrátane jeho hodnotenia. V správe sa uvádza súvislosť medzi podmienkami týkajúcimi sa hospodárskej politiky stanovenými v memorande o porozumení, priebežnými hospodárskymi a fiškálnymi výsledkami Jordánska a rozhodnutiami Komisie o vyplatení splátok makrofinančnej pomoci Únie.

2. Najneskôr do dvoch rokov po uplynutí obdobia dostupnosti pomoci uvedeného v článku 1 ods. 4 predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o následnom hodnotení.

---

[6] Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.
[7] Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1.

Článok 8

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie.*

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

1.4. Ciele

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.6. Trvanie a finančný vplyv

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Makrofinančná pomoc Jordánskemu hášimovskému kráľovstvu

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB[8]

Oblasť politiky: Hlava 01 – Hospodárske a finančné veci

Činnosť: 03 – Medzinárodné hospodárske a finančné veci

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

X Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

„Podporovať prosperitu za hranicami EÚ“

Hlavná oblasť činnosti súvisiacej s GR ECFIN sa týka:

1. podpory vykonávania európskej susedskej politiky prehĺbením ekonomickej analýzy a posilnením politického dialógu a poradenstva v oblasti ekonomických aspektov akčných plánov,

2. vývoja, monitorovania a vykonávania makrofinančnej pomoci pre partnerské tretie krajiny v spolupráci s príslušnými medzinárodnými finančnými inštitúciami.

1.4.2. Konkrétne ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Konkrétny cieľ č. 3: „Poskytnúť makrofinančnú pomoc tretím krajinám pri riešení krízy ich platobnej bilancie a pri obnovení udržateľnosti zahraničného dlhu“

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB: Medzinárodné hospodárske a finančné vzťahy, globálna správa.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Navrhovanú pomoc tvorí pôžička EÚ Jordánskemu hášimovskému kráľovstvu (ďalej len „Jordánsko“) vo výške 180 miliónov EUR s cieľom prispieť k zvýšeniu udržateľnosti platobnej bilancie. Pomoc, ktorá sa má vyplatiť v dvoch splátkach, pomôže krajine prekonať hospodárske a sociálne problémy, ktoré so sebou priniesli domáce a regionálne nepokoje. Zároveň sa ňou podporia štrukturálne reformy zamerané na zvýšenie udržateľného hospodárskeho rastu a zlepšenie hospodárenia s verejnými financiami.

[8] ABM: riadenie podľa činností – ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

1.4.4. Ukazovatele výsledkov a vplyvu

Od orgánov sa bude vyžadovať, aby útvarom Komisie predkladali pravidelné správy o súbore ukazovateľov a pred vyplatením druhej splátky pomoci predložili komplexnú správu o plnení dohodnutých politických podmienok.

Útvary Komisie budú naďalej monitorovať hospodárenie s verejnými financiami v nadväznosti na operačné posúdenie finančných tokov a administratívnych postupov, ktoré sa v Jordánsku budú vykonávať pri príprave tejto operácie. Delegácia EÚ v Jordánsku bude predkladať aj pravidelné správy o otázkach týkajúcich sa monitorovania pomoci. Útvary Komisie zostanú v úzkom kontakte s MMF a so Svetovou bankou, aby využili skúsenosti z ich prebiehajúcich aktivít v Jordánsku.

V navrhovanom legislatívnom rozhodnutí sa počíta s výročnou správou Rade a Európskemu parlamentu, ktorá bude zahŕňať posúdenie realizácie tejto operácie. Do dvoch rokov od skončenia obdobia realizácie sa uskutoční nezávislé následné hodnotenie pomoci.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Vyplatenie pomoci bude podmienené uspokojivými výsledkami vykonávania dohody o pohotovostnej pôžičke medzi Jordánskom a MMF. Okrem toho sa Komisia musí s jordánskymi orgánmi dohodnúť na osobitných politických podmienkach uvedených v memorande o porozumení, ktoré musia byť splnené pred vyplatením druhej splátky Komisiou.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie

Navrhovaná makrofinančná pomoc prispeje k podpore makroekonomickej stability, hospodárskych reforiem a politického pokroku v krajine tak, že jej pomôže prekonať hospodárske otrasy spôsobené domácimi a regionálnymi nepokojmi. Doplnením zdrojov, ktoré poskytujú medzinárodné finančné inštitúcie, EÚ a iní darcovia, makrofinančná pomoc prispeje k celkovej účinnosti balíka finančnej podpory, na ktorom sa dohodlo medzinárodné spoločenstvo darcov v období po vypuknutí krízy.

Navrhovaným programom sa posilní aj záväzok vlády vykonávať reformy a jej ambícia prehlbovať vzťahy s EÚ. Tento výsledok sa dosiahne okrem iného pomocou primeranej podmienenosti vyplácania pomoci. V širšom kontexte bude tento program signalizovať ostatným krajinám v regióne, že EÚ je pripravená podporovať v obdobiach hospodárskych ťažkostí krajiny, ktoré sa vydajú na cestu politických reforiem.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Od roku 2004 sa v súvislosti s operáciami v rámci makrofinančnej pomoci vykonalo spolu 15 následných hodnotení. Z doteraz vykonaných hodnotení vyplynulo, že operácie v rámci makrofinančnej pomoci prispievajú k zlepšeniu vonkajšej udržateľnosti, makroekonomickej stabilite a dosiahnutiu štrukturálnych reforiem v prijímajúcej krajine, hoci niekedy mierne a nepriamo. Operácie v rámci makrofinančnej pomoci mali vo väčšine prípadov pozitívny vplyv na platobnú

bilanciu prijímajúcej krajiny a prispeli k uvoľneniu jej rozpočtových obmedzení. Viedli aj k mierne vyššiemu hospodárskemu rastu.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými finančnými nástrojmi

EÚ patrí k hlavným darcom Jordánska. EÚ v rámci svojej bežnej spolupráce vyčlenila 293 miliónov EUR v grantoch na obdobie rokov 2011 – 2013 na podporu jordánskeho programu politických a hospodárskych reforiem. Jordánsku bolo v roku 2011 navyše pridelených 70 miliónov EUR v rámci programu SPRING a 10 miliónov EUR humanitárnej pomoci na podporu sýrskych utečencov.

Kľúčovou pridanou hodnotou makrofinančnej pomoci v porovnaní s inými nástrojmi EÚ by bola pomoc pri vytváraní stabilného makroekonomického rámca, a to aj prostredníctvom podpory udržateľnej platobnej bilancie a rozpočtovej situácie a vhodného rámca pre štrukturálne reformy. Makrofinančná pomoc neposkytuje pravidelnú finančnú podporu a nie je určená ani na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja prijímajúcich krajín. Makrofinančná pomoc sa má ukončiť ihneď, ako sa vonkajšia finančná situácia krajiny vráti späť na udržateľnú cestu. Následne sa majú začať využívať nástroje pomoci EÚ v rámci bežnej spolupráce.

Makrofinančná pomoc má takisto dopĺňať intervencie medzinárodných finančných inštitúcií, a to najmä program úprav a reforiem podporovaný v rámci dohody MMF o pohotovostnej pôžičke a v rámci pôžičky Svetovej banky v oblasti politiky rozvoja.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

X Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

X Návrh/iniciatíva sú v platnosti dva roky od nadobudnutia platnosti memoranda o porozumení, ako sa uvádza v článku 1 ods. 4 rozhodnutia

X Finančný vplyv trvá od roku 2013 do roku 2016

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia[9]

X **Priame centralizované hospodárenie** na úrovni Komisie

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ

Táto pomoc má makroekonomickú povahu a jej koncepcia je v súlade s ekonomickým programom podporovaným MMF. Útvary Komisie budú opatrenie monitorovať na základe pokroku pri vykonávaní dohody o pohotovostnej pôžičke a osobitných reformných opatrení, na ktorých sa majú dohodnúť s jordánskymi orgánmi v memorande o porozumení (pozri aj bod 1.4.4).

[9] Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

S navrhovanou operáciou v rámci makrofinančnej pomoci súvisia správcovské, metodické a politické riziká.

Existuje riziko, že makrofinančná pomoc, ktorá nie je vyhradená na konkrétne výdavky, by sa mohla použiť podvodne. Toto riziko sa všeobecne vzťahuje na faktory ako kvalita riadiacich systémov centrálnej banky a Ministerstva financií a primeranosť kapacity vnútorného a vonkajšieho auditu.

Ďalšie kľúčové ohrozenie operácie vyplýva z regionálnej hospodárskej a politickej neistoty najmä v Sýrii, ktorá má priame dôsledky pre jordánske hospodárstvo. Na domácom fronte hlavné riziko predstavuje nestabilita spojená s ťažkosťami v rámci procesu hospodárskych a politických reforiem. Úplné vykonávanie stabilizačných a reformným opatrení s podporou medzinárodného spoločenstva (vrátane navrhovanej operácie v rámci makrofinančnej pomoci) by mohla oslabiť sociálna nespokojnosť.

Jordánsko ostáva zraniteľné aj z dôvodu prípadného nového prerušenia dodávok zemného plynu dovážaného z Egypta. Napokon existujú riziká vyplývajúce z možného oslabenia európskeho a globálneho hospodárskeho prostredia a zo zvýšenia medzinárodných cien energií a potravín.

2.2.2. Plánované metódy kontroly

Makrofinančná pomoc podlieha overeniu, kontrole a postupom auditu v rámci právomoci Komisie vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskeho dvora audítorov.

2.2.3. Náklady a prínosy kontrol a pravdepodobná miera pochybenia

Základné náklady Komisie súvisiace s metódami overovania a kontroly, ako aj náklady na operačné posúdenie finančných a administratívnych tokov vykonané pred operáciou sa uvádzajú v tabuľke 3.2.1. Okrem toho existujú náklady Európskeho dvora audítorov a náklady spojené s prípadnou intervenciou OLAF-u. Operačné posúdenie pomáha posúdiť nielen riziká zneužitia finančných prostriedkov, ale ako vedľajší prínos poskytuje aj užitočné informácie o potrebných reformách v oblasti hospodárenia s verejnými financiami, ktoré sa odzrkadľujú v politickej podmienenosti operácie. Vzhľadom na skúsenosti s nástrojom makrofinančnej pomoci získané od jeho vytvorenia sa v súvislosti s pravdepodobnou mierou neplnenia požiadaviek riziko tohto neplnenia (vo forme nesplatenia pôžičky alebo zneužitia finančných prostriedkov) považuje za nízke.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Na zmiernenie rizík podvodného používania sa prijme niekoľko opatrení:

V prvom rade, navrhovaný právny základ makrofinančnej pomoci Jordánsku zahŕňa ustanovenie o opatreniach na predchádzanie podvodom. Tieto opatrenia sa stanovia podrobnejšie v memorande o porozumení a v dohode o pôžičke, pričom majú zahŕňať súbor ustanovení o inšpekciách, predchádzaní podvodom, auditoch a

vymáhaní finančných prostriedkov v prípade podvodu alebo korupcie. Ďalej sa predpokladá, že pomoc bude podmienená súborom osobitných politických podmienok, najmä v oblasti hospodárenia s verejnými financiami, s cieľom posilniť efektívnosť, transparentnosť a zodpovednosť.

V druhom rade, pred dosiahnutím dohody o memorande o porozumení vykonajú útvary Komisie s pomocou náležite splnomocnených externých expertov na Ministerstve financií a v Centrálnej banke Jordánska operačné posúdenie finančných tokov a administratívnych postupov s cieľom splniť požiadavky nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev. V rámci tohto preskúmania sa určí, či je rámec pre riadne finančné hospodárenie s makrofinančnou pomocou v Jordánsku dostatočne účinný, tým, že sa bude týkať oblastí ako napríklad štruktúra a organizácia riadenia, riadenie a kontrola fondov, bezpečnosť systémov IT, kapacita vonkajšieho a vnútorného auditu, ako aj nezávislosť centrálnej banky. Vzhľadom na toto posúdenie možno so súhlasom vnútroštátnych orgánov zaviesť osobitné mechanizmy, ktoré by sa uplatňovali na hospodárenie príjemcov s finančnými prostriedkami. Pomoc sa zároveň vyplatí na špecializovaný účet v Centrálnej banke Jordánska.

Napokon, makrofinančná pomoc bude podliehať overeniu, kontrole a postupom auditu v rámci právomoci Komisie vrátane OLAF-u a Európskeho dvora audítorov.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

01 03 02: Makroekonomická pomoc

01 04 01 14 – Financovanie garančného fondu

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo [Názov……...……]	DRP/NRP([10])	krajín EZVO[11]	kandidátskych krajín[12]	tretích krajín	v zmysle článku 18 ods. 1 písm. aa) nariadenia o rozpočtových pravidlách
4	01 03 02 Makroekonomická pomoc	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
4	01 04 01 14 Financovanie garančného fondu	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

[10] DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky

[11] EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

[12] Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

01 04 01 04 – Záruka Európskej únie za úvery EÚ získané na makrofinančnú pomoc tretím krajinám: Garančný fond pre vonkajšie opatrenia musí byť financovaný v súlade s nariadením o fonde v znení zmien. V súlade s týmto nariadením pôžičky vychádzajú z nezaplatenej sumy na konci roka. Suma financovania sa vypočítava na začiatku roka „n“ ako rozdiel medzi cieľovou sumou a čistými aktívami fondu na konci roka „n – 1“. Táto suma financovania sa vkladá v roku „n“ do predbežného rozpočtu na rok „n + 1“ a v skutočnosti sa vyplatí v rámci jednej transakcie na začiatku roku „n + 1“ z riadku „Financovanie garančného fondu“ (rozpočtový riadok 01 04 01 14). V dôsledku toho sa v cieľovej sume na konci roka „n –1“ na výpočet financovania fondu bude zohľadňovať 9 % (najviac 16,2 milióna EUR) skutočne vyplatenej sumy.

Rozpočtová položka („p.m.“) odzrkadľujúca rozpočtovú záruku na pôžičku sa bude aktivovať len v prípade, že sa bude skutočne požadovať zaplatenie záruky. Očakáva sa, že zaplatenie rozpočtovej záruky sa nebude požadovať.

☐☐Požadované nové rozpočtové riadky: neuplat. sa

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca: **4** [Názov: EÚ ako globálny partner]

GR: <ECFIN>			Rok **2013**[13]	Rok **2014**	Rok **2015**	Rok **2016**	**SPOLU**
• Operačné rozpočtové prostriedky							
Číslo rozpočtového riadka 01 04 01 14 Financovanie garančného fondu	Záväzky	(1a)			9	7,2	**16,2**
	Platby	(2a)			9	7,2	**16,2**
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov[14] (operačné posúdenie a následné hodnotenie)							
Číslo rozpočtového riadka 01 03 02	Záväzky	(3)	0,05		0,15		**0,20**
	Platby	(3a)	0,05		0,05	0,10	**0,20**
Rozpočtové prostriedky pre GR ECFIN **SPOLU**	Záväzky	= 1 + 1a + 3	0,05		9,15	7,2	**16,4**
	Platby	= 2 + 2a +3	0,05		9,05	7,3	**16,4**

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Záväzky	(4)	0,05		9,15	7,2	**16,4**
	Platby	(5)	0,05		9,05	7,3	**16,4**
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov SPOLU		(6)					
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	=4+ 6	0,05		9,15	7,2	**16,4**
	Platby	=5+ 6	0,05		9,05	7,3	**16,4**

[13] Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

[14] Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré okruhy:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca:	**5**		„Administratívne výdavky“				
			Rok **2013**	Rok **2014**	Rok **2015**	Rok **2016**	**SPOLU**
GR: <…….>							
• Ľudské zdroje			0,040	0,028	0,021	0,016	**0,105**
• Ostatné administratívne výdavky			0,025	0,015			**0,040**
GR ECFIN **SPOLU**	Rozpočtové prostriedky		0,065	0,043	0,021	0,016	**0,145**
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5 viacročného finančného rámca **SPOLU**	(Záväzky spolu = Platby spolu)		0,065	0,043	0,021	0,016	**0,145**

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **2013**[15]	Rok **2014**	Rok **2015**	Rok **2016**	**SPOLU**
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	0,115	0,043	9,171	7,216	**16,545**
	Platby	0,115	0,043	9,071	7,316	**16,545**

[15] Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok **2013**		Rok **2014**		Rok **2015**		Rok **2016**		**SPOLU**	
⇩	Druh[16]	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady spolu
KONKRÉTNY CIEĽ č. 3[17]												
- Výstup 1	Operačné posúdenie		1	0,05							1	0,05
- Výstup 2	Následné hodnotenie						1	0,15			1	0,15
- Výstup 3	Financovanie garančného fondu						1	9	1	7,2	2	16,2
Konkrétny cieľ č. 1 medzisúčet			1	0,05			2	10,5	1	7,2	4	17,75
NÁKLADY SPOLU			1	0,05			2	10,5	1	7,2	4	**17,75**

16 Výstupy znamenajú dodané produkty a služby (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

17 Ako je uvedené v oddiele 1.4.2. „Konkrétne ciele...“.

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok **2013**[18]	Rok **2014**	Rok **2015**	Rok **2016**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			**SPOLU**
OKRUH 5 viacročného finančného rámca								
Ľudské zdroje	0,040	0,028	0,021	0,016				**0,105**
Ostatné administratívne výdavky	0,025	0,015						**0,040**
OKRUH 5 viacročného finančného rámca	0,065	0,043	0,021	0,016				**0,145**
Mimo OKRUHU 5[19] **viacročného finančného rámca**								
Ľudské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky								
Mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca medzisúčet								

SPOLU	0,065	0,043	0,021	0,016				**0,145**

Potrebné administratívne rozpočtové prostriedky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

[18] Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

[19] Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok **2013**	Rok **2014**	Rok 2015	Rok 2016	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
01 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0,15	0,12	0,08	0,05			
XX 01 01 02 (delegácie)							
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)							
10 01 05 01 (priamy výskum)							
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)[20]							
XX 01 02 01 (ZZ, DAZ, VNE z celkového finančného krytia)	0,25	0,16	0,14	0,12			
XX 01 02 02 (ZZ, DAZ, PED, MZ a VNE v delegáciách)							
XX 01 04 **yy**[21] – ústredie							
XX 01 04 **yy**[21] – delegácie							
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)							
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)							
Iné rozpočtové riadky (uveďte)							
SPOLU	**0,40**	**0,28**	**0,22**	**0,17**			

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Vykonávať dohľad nad operáciou a riadiť ju, schvaľovať správy o preskúmaní vykonávania dohody o pôžičke, viesť pracovné návštevy a posudzovať pokrok pri dodržiavaní podmienenosti.
Externí zamestnanci	Vyslaný národný expert v oddelení ECFIN D2 bude priamo zapojený do vypracovania memoranda o porozumení, nadväzovania kontaktov s orgánmi a medzinárodnými finančnými inštitúciami, nadväzovania kontaktov s externými expertmi v oblasti operačného posúdenia a následného hodnotenia, uskutočňovania pracovných návštev na účely preskúmania a do prípravy správy zamestnancov Komisie a postupov Komisie

[20] ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

[21] Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

	týkajúcich sa riadenia pomoci.

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

– X Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

– X Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

X Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.